

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Vitæ S. Ferdinandi, Regis Castellæ Et Legionis, Ejus Nominis Tertii

Papebrochius, Daniel

Antverpiæ, 1684

V. Ferdinandi matrimonium cum Beatrice, ex eoque liberi. Rebelles
repreßi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42333

CAPUT V.

*Ferdinandi matrimonium cum Beatrice, ex eoque
liberi: repressi seditiosi.*

ADversariis itaque sic à Domino judicatis, ³¹
Rex Ferdinandus regnum obtinuit pacifi- ^{CAP. X}
ce & quiete, Regina nobili omnia dispo- ^{Petita à}
nente: quæ adeo solícite filium educavit, ^{Frederico}
ut regnum & patriam juxta morem avi sui ^{Imp. Bea-}
nobilis Alphonfi in pace & modestia gubernaret, us- ^{trix}
que ad vigesimum quintum ^a filii sui annum. Sed ^a
quia indecens erat, ut tam magnus Princeps extra-
ordinariis petulantis traheretur; mater sua, quæ sem-
per voluit eum ab illicitis custodire, procuravit ei
uxorem nomine Beatricem, quæ fuit filia Regis Phi- ^b
lippi ^c in Romanorum Imperatorem electi, & Mariæ ^c
filia: ^c Isaac Constantinopolitani Imperatoris: quæ ^c
fuit optima, pulchra, sapiens, & pudica. Missique
pro ea nuntii, Mauritius Burgenfis Episcopus, vir
laudabilis & discretus; Petrus Abbas S. Petri de Aslan-
tia, Rodericus Abbas de Rivo-sicco, Petrus Odoarii
Prior Hospitalis, ad Fredericum ^d Romanorum Re- ^d
gem, sub cujus custodia erat tunc temporis Domicella,
in Teutonia accesserunt; ab ipso Rege hono-
rabiliter sunt recepti. Cumque legationis causam,
ut injunctum fuerat, explicassent; prædicti nuntii
expectarunt.

³² Tandem Rex Fredericus, in Imperatorem ele- ^{impetrata}
ctus, consobrinam suam Beatricem, Domicellam ^{que}
nobilem, pulchram, compositam & prudentem,
Regi Ferdinando per dictos nuntios, cum apparatu
nobili, destinavit. Et cum Parisios advenissent, Rex
Francorum Philippus nomine, qui tunc Gallis præsi-
debat, eam honeste recepit, per terram suam hono-
rifice dans ducem; ad regnum Castellæ felici itinere

E 4

perve-

e
*Ferdinando
 conjungitur*

pervenerunt, & Regina nobilis Berengaria, cum comitatu nobili religiosorum & secularium Magnatum & Dominarum, ultra Burgum qui Victoria dicitur, occurrit nobili Domicellæ; & Burgis exinde venientes invenerunt Regem Ferdinandum, cum Magnatibus & Nobilibus & civitatum Primoribus expectantem. Qui Domicellam & Nuntios honore quo decepit receptavit, & tertia die fante festum S. Andreae, in regali monasterio prope Burgis celebrata Missa à venerabili Mauritio Burgenfi Episcopo, & armis militaribus benedictis, ipse Rex suscepto gladio ab altari manu propria se accinxit cingulo militari: & mater sua Regina nobilis ensis cingulum deaccinxit.

f
*in festo S.
 Andreae.*

33 Tertia die, in festo scilicet S. Andreae, Beatricem dulcissimam Domicellam duxit solenniter & legitime in uxorem, Missam venerabili Mauritio in Cathedrali ecclesia celebrante, & benedictionem nubentibus largiente: & fuit ibi Curia nobilissima celebrata, assistentibus totius regni Magnatibus, Dominabus, & fere omnibus regni Militibus & Primoribus civitatum.

g
CAP. XI
*Rex compes-
 cit insolentiam Roderici de Camberis*

34 Post modicum vero temporis, propter injurias quas Rodericus Didaci de g Camberis in terra sibi credita exercebat, licet esset Cruce signatus in subsidium Terræ-sanctæ; Rex Ferdinandus citavit eum, ut ad Curiam veniens satisfaceret de objectis. Cumque ille ad Vallem-oleti Curiam advenisset, cum naturaliter iræ inconstantia duceretur, à falsis amicis suafusus, inviso & infalutato Rege recessit. Rex autem pro hujusmodi indignatus, abstulit ei Terram suam. Et cum prædictus Rodericus Didaci nollet restituere munitiones, tandem restituit ex pacto, ut Rex daret ei quatuordecim millia aureorum. Et cum pecuniam suscepisset, tunc demum reddidit castra Regi.

35 Anno postea iterum revoluto, Gonsalus Petri Dominus Molinæ h, consilio Comitis Gondisalvi, cepit contra Regem minus provide rebellare, & partem

partem Reginae, Molinae vicinam, rapinis & vastationibus molestare. Cumque monitus nec desisteret nec satisfacere voluisset, Rex Ferdinandus super eum exercitum congregavit. Sed superveniente nobili Regina Berengaria matre sua, cum Rex non posset castrum Zaphare expugnare, concordiam procuraverat, & certis pactationibus Rex soluto exercitu à Molina recessit, & diebus aliquot interpositis Comes Gundisalvus Nunii, qui ad Arabes se transtulerat; cum à Rege Castellae beneficia non posset assequi ut optabat, iterum se restituit Agarenis; & dum in partibus Cordubae moraretur, in villa quae Beatia dicitur infirmitate gravissima contigit ipsum mori: & delatus à suis sepultus est in Cephinis, ubi habent oratorium Fratres Templi.

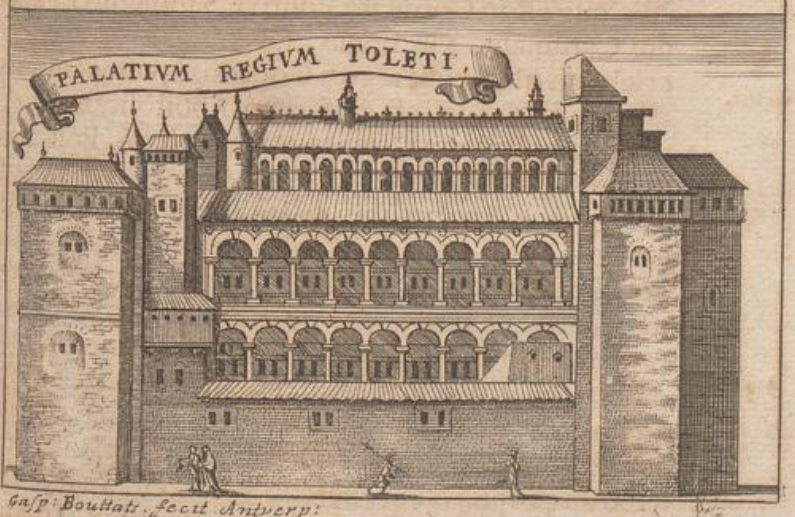
36 Suscepit autem Rex Ferdinandus ex uxore sua gratissima Beatrice filios hic notatos, Alphonsum primogenitum, Fredericum Ferdinandum, Henricum, Philippum *k*, qui oblati à Domina Berengaria, Regina nobili avia sua, Deo & Roderico Toletano Pontifici, per manus ejusdem Pontificis ad titulum Ecclesiae Toletanae in sortem Domini est vocatus: & in continenti idem Pontifex Praebendam & alia Beneficia in praedicta Ecclesia assignavit. Habuit alios filios, Sancium *l*, qui oblati Roderico Toletano Pontifici, à quo cum Clericali tonsura Psalmistae officium est adeptus, Praebendam & Beneficium in Toletana Ecclesia est consecutus; Emanuelem, & duas filias, Alienor, quae decessit parvula; & Berengariam quae in Regali monasterio degit, Virgo Domino consecrata.

37 Verum Regina nobilis Berengaria mater Regis, volens eum à Christianorum injuriis alienum, militiae suae primitias voluit Domino dedicare; & Treugam cum Arabibus noluit ulterius protelari: sed exercitu congregato, assistentibus sibi Roderico Toletano Pontifice & aliis Magnatibus regni sui, per

m Beatiam & m Ubetam vastationes exercens, aggressus est n Cascatam: & captis & interfectis multis millibus Saracenorum, quia castrum variis impugnationibus erat dirutum, tunc noluit retinere. Rex autem Cascata, ut diximus, occupata, per ripam o Bætis magni fluminis ad partes pervenit o Giennii; & destructis quibusdam munitionibus & urgente instantia hiemali ad propria est reversus. Post hæc autem iterum exercitum congregavit; & tradente eas sibi Avomahomat, qui erat Arabum Princeps nobilis, filius p Avoabdellæ filii Abdelmurris, cepit Beatiam, q Andujarum atque r Martos; & castrum istud nobilissimum dedit Fratribus Calatravæ. Et destructis aliis castris & municipiis, ad sua feliciter est reversus.

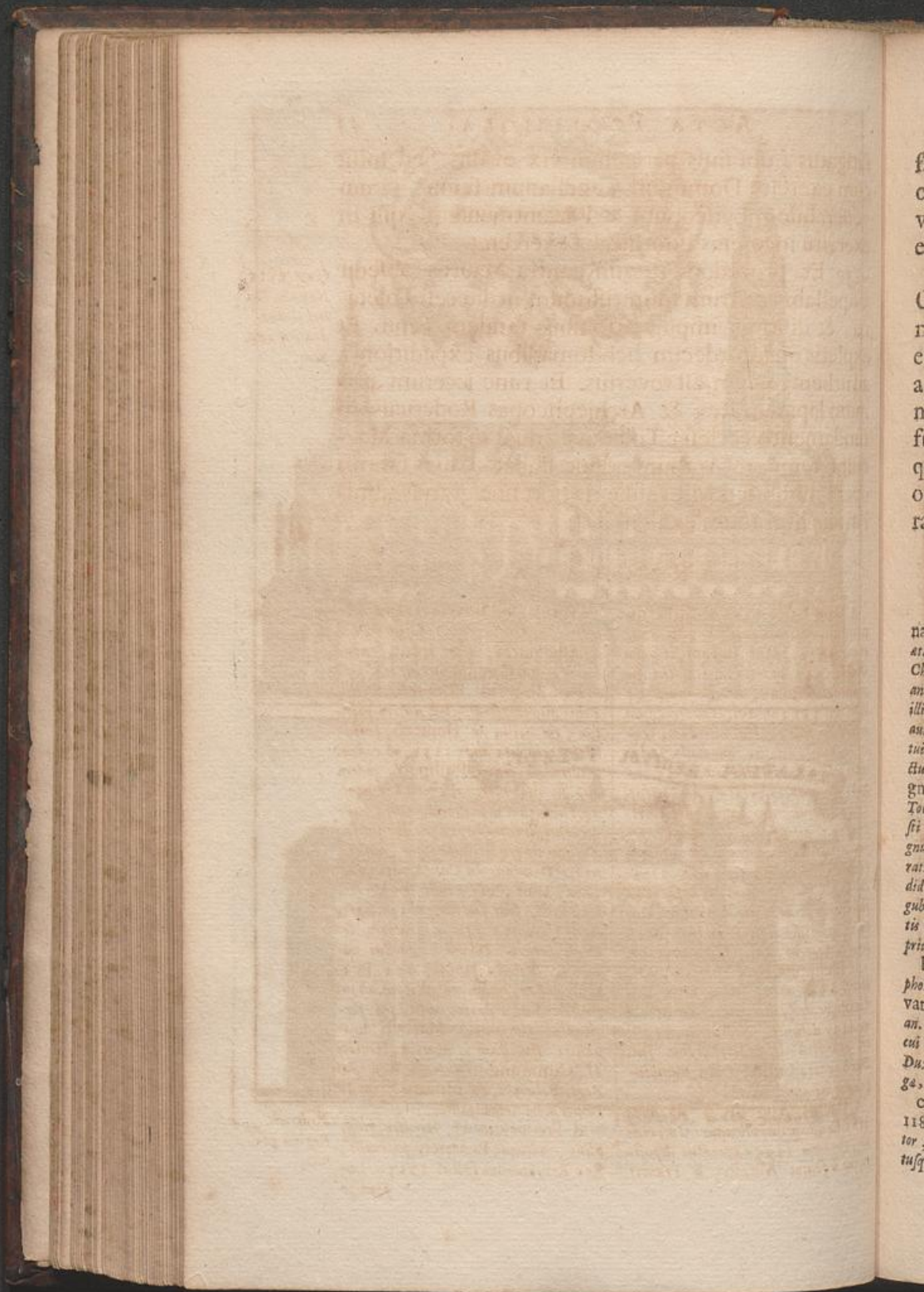
38 Et tertio ingressus terram Arabum, cepit Sevioth s, Xoparum & Gartiez, & bellatoribus obfirmavit; aliisque vastationibus peractis, ad urbem reversus est Toletanam. Eo tempore erat in Hispaniis t Legatus Romanæ Ecclesiæ, Joannes t de Abbatisvilla, quæ est in Comitatu Pontivi, Sabinensis Episcopus Cardinalis, vir bonus, sapiens, litteratus: qui celebratis in singulis regnis Conciliis, postquam monita salutis proposuit, ad Sedem Apostolicam est reversus, tribus annis legationis expletis. Post hæc iterum Rex Ferdinandus terram Arabum est ingressus, & cepit Bznatoraph, v Turriam de Albet, S. Stephanum, & Chorlanam. Et alia vice duxit exercitum per Giennium circa festum S. Joannis, quod propter sui fortitudinem non potuit expugnari. Et inde procedens cepit x Pegum: & captis incolis & occisis munitionem funditus defolavit. Et veniens ad oppidum quod y Alhama dicitur, captis habitatoribus & occisis, locum destructione simili dissipavit. Post quod ad propria cum exercitu remeavit. In hac expeditione non interfuit Rodericus Pontifex Toletanus, qui Guadalphajare remanserat, febris acumine

fuit

Gasp. Boutati. fecit. Antwerp.

ref-
ultis
pu-
Rex
dam
nii ;
in-
au-
eas
obi-
Bea-
stud
tru-
re-
Se-
ma-
ver-
niis
atis-
fco-
qui
mo-
t re-
hac
gref-
Ste-
tum
pter
pro-
cificis
op-
ibus
Post
e ex-
leta-
mino
fate

f
c
v
e
C
n
e
a
n
f
q
o
r

na
at
Ch
an
ill
an
tu
flu
gn
To
fi
gn
rat
did
gub
tis
prin
pho
var
an.
cui
Du.
ge.
c
118
tor
tuff

fatigatus, ubi finis periculum vix evasit. Sed misit cum exercitu Dominum Capellanum suum, virum venerabilem Episcopum & Placentinensem: qui in exercitu loco ejus Pontificalia exerceret.

39 Et procedens iterum contra Mauros obsedit Capellam, castrum munitissimum in diocesi Toletana, & diutinis impugnationibus tandem cepit. Et expletis quatuordecim hebdomadibus expeditionis, ad urbem regiam est reversus. Et tunc jecerunt primum lapidem Rex & Archiepiscopus Rodericus in fundamento ecclesie Toletane, quae in forma Mezquitae tempore Arabum adhuc stabat. Cujus fabrica opere mirabili de die in diem, non sine grandi admiratione hominum exaltatur a*.

CAP. XIII
Novam Toleti Cathedrali adificat.

a*

ANNOTATA.

a Cum Toletanus dicat S. Ferdinandum creatum fuisse Regem anno aetatis suae 18, idque factum esse anno Christi 1217; oportet ut is natus sit anno circiter 1198, sic & annus 25 illius erit 1223 Christi. Corrigendum autem hic fuit evidens mendam, textui Hispanico nescio quomodo indatum; dum numeratur annus 25 regni. & quidem velut ex auctoritate Toletani; hic enim annus esset Christi 1241 quousque dici nequit regnum gubernasse mater: quae tamen rationabiliter credi potest, ea lege tradidisse filio suo Regnum ut ipsa illud gubernaret, quousque is annum aetatis 25 attingisset, licet aliquot annis prius ei uxorem jungendam curaverit.

b Philippus Dux Sueviae, Alphonsus à Cartagena dictus Dux Bavariae, Frater Imperatoris Henrici, an. 1197 defuncti, electus an. 1198; cui oppositus discordi electione fuit Dux Saxoniae Otho. Obiit Bambergae, occisus anno 1208.

c Ilacius Angelus, ab anno 1185 Constantinopolitanus Imperator, & anno 1195 excacatus depositusque à fratre Alexio, à Francis

& Venetis, victo tyranno regia urbe potitus, restitutus fuit. Hujus secunda filia Maria, alias Irene, nonnullis etiam Caecilia nuncupata, primum Rogerio Tancredi Sicilia Regis filio nupsit; hoc autem mortuo, & Sicilia ab Henrico Imperatore occupata anno 1195, ab eodem tradita est fratri Philippo, eodem quo hic anno mortua, & in Lorchenensi ad Tubingam monasterio sepulta: uti accuratissime tradit, in suo de familiis Byzantinis eruditissimo opere, amicus noster Dominus du Cange pag. 294. Loco, Ilac, in textum irrepsit, Corfac, sive (ut vulgari interpreti legit) Coysat: quod in gratiam lectoris correxi. David Blondellus volum. 2. Tabula genealog. 144 Beatrici nostrae, quam unigenitam aliquam fuisse voluit, sorores addit (sed forsitan ex alio patre) Mariam Brabantiam Ducissam, uxorem Henrici II, Cunigundam uxorem Wenceslai Regis Bohemiae, & Elisam Ortoxi IV Imperatori desponsam.

Aetas Sanctae regnare incipientis

22.

d Fredericus II, Henrici Imperatoris filius, adeoque Beatricis patruelis, Rex Romanorum factus 1215, Imperator

Beatricis Reginae germanicae

tampus celebrati inter ipsam & Sanctum conjugii.

perator coronatus 1220 Roma 22 Novembris. Sed quoniam ab eo tempore usque ad obitum Philippi Regis Francia (qui sponsam transseuntem ex cepit & mortuus est an. 1223) non facile est invenire menses quatuor continuos, quibus in Germania Imperator fuerit; oportet Imperatorem vocari per prolesum; & hoc matrimonium conclusum fuisse in celebribus illis comitiis Norimbergensibus, quorum ad annum 1219 meminerunt Annales Augustenses; & hoc indubitabiliter confirmat Zuniga ad an. 1251 num. 9, allegans Privilegium Fuiresis monasterio datum die 12 Decembris, signatumque sub hac formula, Anno regni mei tertio, anno videlicet quo ego prefatus Rex Ferdinandus, in monasterio S. Mariæ Regalis de Burgis, manu propria cingulo militari me accinxi; & Dominam Beatricem Reginam, Philippi quondam Regis Romanorum filiam, duxi solenniter in uxorem. Probat autem ex multis instrumentis idem Zuniga, coepisse Ferdinandum annos sui Regni numerare à 31 Augusti an. 1217.

e Victoria oppidum in Cantabryis, conditum an. 1180 trans Iberum, distat Burgis ad leucas circiter 20.

f Id est 27 Decembris, qua anno 1219 incidit in Feriam 4 & Festum S. Andrea in Sabbato, cum esset littera Dominicalis F.

g Vulgariter Ruy Diaz de los Cameros.

h Molina, oppidum montanum, in finibus Castellæ nove versus Aragoniam, unde vicinis montibus appellatio Sierra de Molina: cuius dominio videtur postea investitus fuisse frater Regis Ferdinandi Alphonsus, cum eo titulo semper appellatus à Morgado.

i Cephini, in vulgata, Zafinos.

k De Philippo vide annotanda

ad Caput. 18 lit. C

l Hunc Sancium, Franciscus Tarapha Archiepiscopum Tolentanum fuisse, & in prælio contra Mauros occubuisse, refert, Ita nota ad Rodericum marginalis. Idem autem confirmatur ex Catalogo apud Tamayum 25 Octobris, ubi Sancius sedisse dicitur ab anno 1262 ad 1266, obiit 1295.

m Uberta seu Ubeda, Bæza propinqua ad Orientem, qua oppidum respicit trans Batim situm, vulgo Punta de Ubeda. Primus hic forsitan antiqua urbis situs fuerit; ita ut huius prædicto fluvio nomen suum vel dederit vel abiecit: urbes enim plerasque in aliquam ubi antiquitus fuerant sita locarunt Mauri, servato quandoque veteri nomine, etiam in longiori distantia.

n Cascata, vulgo Quesada, à cascais dicta, nescio an adhuc superstes: infra num. 65 conjungitur Bæza & Ubeda, notis in extrema Andalusia ad Ortum urbibus.

o Giennium, vulgo Jaen. distat Bæza 6 circiter leucis.

p In vulgata nominantur Aben-Mahomat & Aben-Abdale filius Abdel-Moyn. De quo apud Zunigam ad an. 1252 num. 10 habetur memoria, sub diplomate signato per Regem, 8 Ianuarii, anni deditonem proxime secuti 1226, anno autem regni sui nono (præcedenti Octobri capto) quo anno Azchid Abu-Mahomad, Rex Bæciæ, devenit Vassallus Regis & osculatus est manus suas. Quem sanmodum annos regni signandi aliquam memorabili factio, jure laudat Zuniga, tamquam historia commodissimum.

q Andujar, oppidum cis Batim, aliquanto vicinius Cordubæ quam Giennio.

r Martos, nominatissimum in hac historia castrum, hodieque superstita trans Batim, pari fere à Cordubæ & Granata leucarum 12 intervallo.

s Clitæ

8. Chronica de horum locorum acquisitione tacet, nisi & de adventu Legati Apostolici.

9. De hoc Joanne Ferdinandus V. gellus tom. 1 Italia sacra in Episcopis Sabiniensibus: Vix sub Gregorio IX roseo pileo fuerat donatus anno 1227, cum ad prædicandam Cruciatam contra Saracenos statim in Hispaniam ac Lusitaniam missus est.

10. Hodie Iznatoraph, & ultimum locum Chiclanam dici, monet nota marginalis: neutrum tamen reperitur expressum in tabulis, sicut nec alia plura.

11. Pegum vulgo Pliego, in ta-

bulis Priego, 6 circiter leucis ultra Martos in Austrum.

12. y Alhama, in vulgari Alhambra.

13. Chronica, Placentinum hunc Episcopum, tunc Archiepiscopi vice functum, nominat Dominicum, quem Tamajus in Catalogo ad 15 Octobris sedisse ait ab anno 1221 ad 1233, & adfuisse pugna ad Navas Tolosanas: locum autem in quo egrotavit Archiepiscopus, Chronica vocat Guadalajar.

14. Eadem Chronica: Perfecta autem nobiliter ecclesia ista novis quotidie augetur ornamentis & ædificiis.

CAPUT VI.

Mauvorum dissidentium motus. Ferdinandi in regnum Legionense successio.

IN diebus hujus Regis Ferdinandi, surrexit quidam nomine Abenhuch, in castro Rechoc a in territorio Murtiensi, & cœpit contra Almohades b rebellare, qui cismarinos Arabes adeo crudeli dominio opprimebant, quod de facili Abenhuchi proposito confenserunt. Et obtenta Murtia & finitimis oppidis & castellis, omnes Almohades quos habere potuit capite detruncavit: & omnes Mezquitas præsentia Almohadum judicans inquinatas, aspersione aquæ fecit à suis Sacerdotibus expiari, & armorum suorum insignia fecit c nigra, quæ in bellis & alibi præfererat, quasi luctu præsignans excidium gentis suæ. Et in modico tempore obtinuit Vandaliæ d Hispanorum, præter Valentiam & confinia, in quibus Zahen de genere Regio rebellavit.

4. Erat autem Abenhuth de genere Abohaget olim Regis Cæsaraugustæ: & cum fere Monarcha in cismarina Vandalia haberetur, audacia, largitate, justitia, veritate (prout gentis ejus infidelitas seu ver-

40

a

b

Mauvi maurorum cadibus debilitata

c

d

Christianis sunt causa rei bene gerende.

fuitia